

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Основне академске студије андрагогије
Назив предмета: образовање одраслих и негативни ефекти рада
Наставник/наставници: Миомир Деспотовић, Едиса Кецап
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6 ЕСПБ
Услов: Нема
<p>Циљ предмета</p> <p>СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О НЕГАТИВНИМ ЕФЕКТИМА РАДА И УЛОЗИ ОБРАЗОВНИХ АКТИВНОСТИ НАМЕЊЕНИХ ОДРАСЛИМА У ЦИЉУ ЊИХОВЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ И/ИЛИ ПРЕВАЗИЛАЖЕЊА, КАО И РАЗВИЈАЊЕ ВЕШТИНА ЗА КРЕИРАЊЕ ОБРАЗОВНИХ ПРОГРАМА УСМЕРЕНИХ НА ПРЕВЕНЦИЈУ И/ИЛИ ПРЕВАЗИЛАЖЕЊЕ ТИХ НЕГАТИВНИХ ЕФЕКТА РАДА.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Након успешно завршеног курса студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Разуме појмовно-концептуални оквир савременог света рада и негативних ефеката рада; - Разуме међусобне релације између савремених карактеристика света рада на различитим нивоима (глобалном, нивоу организације и нивоу посла) и појаве негативних ефеката рада; - Разликује негативне ефекте рада, њихове карактеристике, фазе, могуће изазиваче и потенцијалне последице; - Познаје међународне и националне организације које се баве превенцијом и превазилажењем негативних ефеката рада; - Зна примере добре праксе за превенцију и превазилажење негативних ефеката рада; - Зна ко су практичари „<i>ломагачи</i>”, њихове компетенције и начин усавршавања у овој области; - Увиђа значај улоге образовања за превенцију и превазилажење негативних ефеката рада; - Зна различите образовне активности за превенцију и превазилажење негативних ефеката рада, почев од информисања, саветовања, обучавања до комплексних програма и стратегија за пружање дугорочне помоћи запосленима; - Увиђа улогу и значај прилагођавања образовних активности у односу на специфичности и карактеристике негативних ефеката рада; - Уме да креира образовну активност за превенцију и/или превазилажење различитих негативних ефеката рада у односу на њихове специфичности, карактеристике, фазе, могуће изазиваче и потенцијалне последице.
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава:</i></p> <p>Појмовно-концептуални оквир савременог света рада и негативних ефеката рада; Карактеристике савременог света рада на глобалном нивоу, нивоу организације и нивоу посла; Теоријско-концептуални оквир негативних ефеката рада; Појмовни оквир, карактеристике, фазе, могући изазивачи и последице негативних ефеката рада као што су стрес на раду, сагоревање на послу, малтретирање на послу и слично; Улога образовних активности у превенцији и превазилажењу негативних ефеката рада; Програм помоћи запосленима; Компетенције практичара; Међународне, светске, европске и националне организације које се баве превенцијом и превазилажењем негативних ефеката рада; Примери добре праксе у савременом свету рада.</p> <p><i>Практична настава:</i></p> <p>Практичан рад на развијању вештина за одабир образовне активности у односу на специфичности појединих негативних ефеката рада; Кампање информисања, саветовање, обуке и дугорочне стратегије за превенцију и превазилажење негативних ефеката рада; Креирање образовних активности у односу на карактеристике, фазе и изазиваче негативних ефеката рада; Анализа студије случаја; анализа посете, догађаја или медијског садржаја.</p>
<p>Литература :</p> <p>Обавезна литература:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Деспотовић, М, (2010), Развој курикулума у стручном образовању, Универзитет у Београду, Филозофски факултет, Београд, стр. 127-140 (део: Значење компетенција и компетентности)

2. Despotović, M. (1991) Radna sredina i obrazovanje. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju, Filozofski fakultet u Beogradu, str. 13-90
3. Gidens, E. (2003) Sociologija. Beograd: Ekonomski fakultet, str. 379-421 (део: Рад и економски живот)
4. Kecap, E. (2013) Employee Education and Prevention of Work-Related Stress. In: M. Despotović, E. Hebib, N. Balázs (Eds.), *Contemporary Issues of Education Quality* (pp. 249-262). Belgrade: University of Belgrade Faculty of Philosophy, Institute for Pedagogy and Andragogy; Pécs: University of Pécs, Faculty of Adult Education and HRD (превод на српски језик)
5. Kecap, E., Mihajlović, D. (2018) Education and Quality of Life at Work – Towards the Prevention and Overcoming of Mobbing. In: B. Kӓpplinger, K. Ovesni, J. Vranješević (Eds.): STRATEGIES TO IMPROVE QUALITY OF EDUCATION (pp.75-89). Belgrade: Institute for Pedagogy and Andragogy, Faculty of Philosophy; Gießen: Institut für Erziehungswissenschaft, Justus-Liebig-Universität (превод на српски језик)
6. Pejatović, A. (2019), Obuka za odrasle – susret očekivanja i procenjivanja, Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, str. 33-51 (део: Obuka u kontekstu savremenih trendova u svetu rada, ili „eksplozija potreba“)
7. Pejatović, A., Kecap, E. (2018) Pružanje pomoći zaposlenima putem multifunkcionalnih programa učenja. *Andragoške studije*, broj II, str. 45-63
8. Кецап, Е. (2012) Основни квалитети обука за ублажавање ефеката изгарања на послу, у: Ш. Алибабић, С. Медић, Б. Бодрошки-Спариосу (Ур.). Квалитет у образовању – Иззови и перспективе (81-97). Београд: Институт за педагогију и андрагогију
9. Ћабаркара, М. (2017) Profesionalni stres - Psihologija stresa na radu. Beograd: Zavod za udžbenike, str. 135-242 (део: Специфични стресни синдроми у вези са радом)
10. Материјал са часова

Шира литература:

11. Caserley, T., Megginson, D. (2009) *Learning from burnout: Developing sustainable leaders and avoiding career derailment*. Oxford: Elsevier
12. Dewe, J. P., Cooper, L. C. (2017) *Work Stress and Coping: Forces of Change and Challenges*. London: Sage Publications
13. Donkin, R. (2010), *The Future of Work*; New York: Palgrave Macmillan
14. Duffy, M., Sperry, L. (2014) *Overcoming Mobbing: A Recovery Guide for Workplace Aggression and Bullying*. New York: Oxford University Press.
15. Kinder, A., Hughes, R. and Cooper, L. C. (2008) *Employee Well-being Support: A Workplace Resource*. Chichester, UK, Hoboken NJ: John Wiley & Sons
16. Петровић, И., Вукелић, М., Чизмић, С. (2015) Психологија рада, усмереност на средину и благостање. У: М. Ђуришић-Бојановић (Ур.). Нови погледи и перспективе у психологији рада и организације (97-115). Београд: Центар за примењену психологију

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
------------------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Методe извођења наставе

Предавања, презентације, радионице, приказ и анализа филма, индивидуални рад, рад у малим групама, посета, консултације.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Анализа студије случаја (из свог окружења) према задатом протоколу	15	Усмени испит - одбрана есеја	40
Приказ/презентовање примера добре праксе у превенцији и/или превазилажењу негативних ефеката рада	5		
Осмишљавање и креирање образовне активности за превенцију и/или превазилажење одабраног негативног ефекта рада	15		
Есеј - разрада андрагошког аспекта на тему једног негативног ефекта рада	20		
Активност на часу и тимски рад	5		

